

Uppdrag till länsstyrelserna om redovisning av skyddsarbete med Sveriges Natura 2000-områden

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att ge länsstyrelserna följande uppdrag.

1. Länsstyrelserna ska lämna förslag till nya Natura 2000-områden och kompletteringar av redan föreslagna områden. Utgångspunkten för förslagen ska vara att åtgärda de brister i nätverket Natura 2000 som framgår av resultat från Europeiska kommissionens utvärderingar samt eventuella andra nationellt identifierade brister i nätverket. Uppdraget ska genomföras i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer. Arbetet ska redovisas till Naturvårdsverket den 27 mars 2015.
2. Länsstyrelserna ska redovisa hur de uppfyllt sina skyldigheter att uppdatera Natura 2000-områdenas bevarandeplaner så att de överensstämmer med gällande regeringsbeslut om områden som regeringen har föreslagit inklusive justeringar samt hur de säkerställt att nödvändiga bevarandeåtgärder är reglerade. Uppdraget ska genomföras i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer. Länsstyrelsen ska tillsammans med redovisningen presentera en tidplan som innebär att eventuella brister är åtgärdade senast den 30 december 2016. Redovisningen och tidplanerna ska ges in till Naturvårdsverket senast den 16 december 2014. Länsstyrelserna ska vidare senast den 30 juni 2015 till Naturvårdsverket ge in en delredovisning om hur arbetet med åtgärdande av bristerna enligt tidplanen går. Slutligen ska länsstyrelserna senast den 30 december 2016 ge in en slutredovisning till Naturvårdsverket med besked om att

eventuella brister i fråga om uppdaterande av bevarandeplaner och säkerställande av bevarandeåtgärder är åtgärdade.

3. Länsstyrelserna ska inom sitt verksamhetsområde redovisa hur de uppfyllt sina skyldigheter att ta fram bevarandeplaner för de särskilda bevarandeområden som saknar sådana. Uppdraget ska genomföras i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer. Länsstyrelsen ska tillsammans med redovisningen presentera en tidplan som innebär att eventuella brister är åtgärdade senast den 18 december 2015. Redovisningen och tidplanen ska ges in till Naturvårdsverket senast den 15 maj 2014. Länsstyrelserna ska vidare senast den 16 december 2014 till Naturvårdsverket ge in en delredovisning om hur arbetet med åtgärdande av bristerna enligt tidplanen går. Slutligen ska länsstyrelserna senast den 18 december 2015 ge in en slutredovisning till Naturvårdsverket med besked om att eventuella brister i fråga om bevarandeplaner för områden som saknar sådana är åtgärdade.

Bakgrund

Enligt 16 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska myndigheterna prioritera skyddsarbetet för de områden som förtecknats enligt 15 § i samma förordning (Natura 2000-områden). Det följer vidare av samma bestämmelse att myndigheterna, inom ramen för sina befogenheter och ansvarsområden, ska vidta de åtgärder som behövs eller är lämpliga med hänsyn till det skyddsintresse som föranlett att ett område förtecknats.

Av 17 § förordningen framgår att länsstyrelserna för de aktuella områdena ska upprätta beskrivningar av bevarandesyftet samt de livsmiljöer och arter för vilka en gynnsam bevarandestatus ska upprätthållas eller återställas. Länsstyrelserna har tidigare, med utgångspunkt i denna bestämmelse, haft i uppdrag av regeringen att ta fram bevarandeplaner för Natura 2000-områdena. Bevarandeplanerna kan sägas utgöra länken mellan de beskrivningar som ska tas fram enligt 17 § förordningen och de krav på länsstyrelserna som framgår av 16 § förordningen. Bevarandeplanerna är vanligtvis det viktigaste underlaget för att ange vilka åtgärder som myndigheterna ska genomföra.

Dessa bestämmelser utgör en viktig del av Sveriges genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 92/34/EEG av den 21 maj 1992

om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar.

Europeiska kommissionen har som en av sina viktigaste uppgifter att kontrollera att EU:s medlemsstater genomför och tillämpar EU-rättens bestämmelser på ett korrekt sätt. Kommissionens främsta instrument för att utöva denna kontrollfunktion är det s.k. överträdelseförfarandet enligt artikel 258 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Förfarandet kan ytterst leda till att kommissionen väljer att väcka talan om fördragsbrott mot en medlemsstat i EU-domstolen. Kommissionen har nyligen inom ramen för databasen EU-pilot, ställt flera frågor angående Sveriges genomförande av art- och habitatdirektivet avseende skyddsarbetet med Sveriges Natura 2000-områden. Regeringen besvarade frågorna den 2 juli i år (dnr M2013/1249/R).

Skälen för regeringens beslut

Regeringen gav under 2007 Naturvårdsverket och länsstyrelserna i uppdrag att kvalitetssäkra gränser och data och i relevanta fall redovisa förslag till ändringar beträffande de Natura 2000-områden som Sverige antingen föreslagit till, eller som redan ingår i Natura 2000-nätverket. Detta arbete skulle utföras i två omgångar där den första avsåg tekniska justeringar av gränser och den andra avsåg de ändringar som behövdes till följd av resultaten från utförd basinventering av skyddade områden 2004 – 2008. Med utgångspunkt i detta arbete föreslog Sverige i augusti 2012 ett stort antal justeringar av data inom Natura 2000-nätverket till Europeiska kommissionen. Dessa justeringar medför att bevarandeplanerna måste uppdateras. Förslagen till ändringar har också medfört att Sveriges totala åtagande i Natura 2000-nätverket behöver kompletteras för vissa naturtyper och arter.

Av det ovan redovisade svaret på kommissionens frågor i EU-piloten om det svenska genomförandet av art- och habitatdirektivet framgår också att flera särskilda bevarandeområden helt saknar framtagna bevarandeplaner. I svaret redovisas även brister i redan framtagna bevarandeplaner som gäller till exempel avsaknad av prioriteringar för arbetet eller ofullständigt beskrivna målformuleringar.

För att uppfylla de krav som framgår av unionsrätten samt 16 – 17 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. måste de

bevarandeplaner som har brister uppdateras samt de Natura 2000-områden som helt saknar bevarandeplan snarast förses med sådana.

På regeringens vägnar

Lena Ek

Marie Dahlström

Kopia till

Utrikesdepartementet
Försvarsdepartementet
Socialdepartementet
Finansdepartementet
Utbildningsdepartementet
Landsbygdsdepartementet
Näringsdepartementet
Kulturdepartementet
Försvarsmakten
Fortifikationsverket
Boverket
Statens fastighetsverk
ArtDatabanken, Sveriges lantbruksuniversitet
Sametinget
Skogsstyrelsen
Statens jordbruksverk
Havs- och vattenmyndigheten
Naturvårdsverket
Bergsstaten
Sjöfartsverket
Statens energimyndighet
Sveriges geologiska undersökning
Trafikverket
Riksantikvarieämbetet
Affärsverket svenska kraftnät
Berörda kommuner
Lantbrukarnas Riksförbund
Svenska naturskyddsföreningen
Svenska samernas riksförbund
Sveriges jordägareförbund
Sveriges ornitologiska förening
Sveriges skogsindustrier
Världsnaturfonden i Sverige